

El naixement d'un tàndem

L'acceptació de Pilar Rahola d'encapçalar la llista d'ERC a l'Ajuntament de Barcelona demostra que la diputada i Àngel Colom han decidit de fer un front comú i d'unir el seu futur polític.

El dilluns, dia 6 de febrer, a primera hora del matí, Pilar Rahola anava a Catalunya Ràdio per participar, com sol fer, a la tertúlia dels matins. Quan arriba als estudis de l'emissora, ja té un missatge d'Àngel Colom. El secretari general d'ERC la cita a esmorzar, després de les obligacions radiofòniques, al seu pis del carrer de Pau Claris de Barcelona. La diputada es presenta a casa de Colom abans de les onze del matí. Ja sap de què anirà la conversa. Colom li demanarà, una vegada més, per tercera vegada en cinc dies, que accepti la candidatura republicana a l'Ajuntament de Barcelona. Però ella ja li ha dit que no. La filtració de les intencions del secretari general, de fer una segona operació Rahola, ara en to municipal, ha desfermat una tempesta política d'incalculables dimensions al si del partit independentista; diversos dirigents han manifestat públicament i privada la seva oposició; i la reunió de l'executiva del partit, prevista per a aquest mateix dilluns a les vuit del vespre, es preveu molt difícil. Si Colom arriba a la reunió amb les mans buides, sense el sí de la diputada, se li complica de forma important el futur. Ha de capgirar el marcador urgentment.

El dimecres de la setmana abans, 1 de febrer, Colom i Rahola havien dinat al restaurant Rosamar del carrer de Sepúlveda, molt a prop de la seu central d'ERC. L'objectiu del secretari general era de tancar l'operació i de col·locar la diputada de cap de llista per Barcelona. Rahola no ho veu clar i expressa a Colom els seus temors que la decisió no desencadeni una onada de reaccions hostils, no sols del candidat

designat, Carles Bonet, sinó també dels dirigents crítics, com Josep-Lluís Carod Rovira i Heribert Barrera. El líder independentista li replica que ja ho ha consultat a aquests dos membres de la direcció d'ERC, i que, a Carles Bonet, li trucarà a primera hora del matí de l'endemà per negociar la cessió de la plaça i el pas al número dos. Rahola, a l'hora de les postres, ja ha dit que sí. L'única condició que posa és que no hi hagi soroll.

L'esclat de la notícia a la premsa fa impossible tota conversa o pacte amb en Bonet i desencadena la tempesta. Colom, per salvar la situació i sobretot per guanyar temps, fa un comunicat de tres punts dijous mateix, congelant l'operació Rahola. La diputada al Congrés, veient les reaccions hostils al si d'ERC, ja té decidit de renunciar. I així ho fa saber a Colom. Però aquest no llança la tovallola i està disposat a jugar-se-la. El dissabte, la Rahola truca a

C o -

lom, al telèfon mòbil que té al cotxe oficial, i discuteixen força estona. Rahola no està disposada a aguantar el desgast de ser candidata en aquestes condicions, que la seva feina és a Madrid i que allà es queda. Mentre parla, a la mà té un comunicat de deu punts anunciant que abandona. Colom insisteix, sense fer concessions, però ja és massa tard. Una estona després, la comunicació es talla perquè el Renault 25 de Colom, que anava de visita per comarques, ha entrat en un túnel i la diputada aprofita per tallar en sec la discussió per la via dels

fets consumats. Pren de nou el telèfon, i marca el número d'una agència informativa i comunica públicament la seva renúncia definitiva. Quan el telèfon torna a sonar al domicili de Badalona, ja és massa tard. La notícia ja surt pels teletips. Colom ja no pot aturar-ho.

Esmorzar a can Colom. Els diaris del diumenge abunden en el no de la Pilar Rahola. La diputada assenyala com a causa l'oposició interna dins ERC. És un no que té tot l'aspecte de ser irreversible, però que encara ha de resisitir el tercer assalt d'Àngel Colom. Durant el diumenge, el secretari general no para de barrinar sobre la seva estratègia. Ho veu difícil, però encara no ho té tot perdut. El dilluns al matí, a primera hora, deixa l'encàrrec a Pilar Rahola a la central de Catalunya Ràdio. L'espera a casa. És un matí llarg. Colom desplega les seves millors dotes de seducció política i planteja a la diputada que la seva decisió és de vida o mort. Entrar a Barcelona, explica el secretari general, és vital per al futur del partit, perquè, si no hi reïxen, el projecte trontolla. Externament, el projecte independentista que ell defensa demostraria els seus límits i el situaria

en una posició política delicada per a les pròximes eleccions autonòmiques, previstes -si Jordi Pujol les avancés- per a la tardor. Internament, no entrar a l'Ajuntament de Barcelona és donar ales a l'oposició, que capitalitzaria els mals resultats per mirar de desbancar-lo. I més encara si Barrera, president del partit, imposa el seu candidat al del secretari general. Això, a les envistes del congrés nacional, deixaria Colom amb les possibilitats clarament reduïdes.

Rahola, en un primer moment, es resisteix a rectificar la seva decisió. La diputada recorda a Colom que ella, el mes de juliol, després de les eleccions europees i abans d'escollir Bonet de candidat a batlle, ja li havia proposat la possibilitat de fixar un independent de prestigi com l'Oriol Bohigas al capdavant de la llista de Barcelona. En aquell moment el secretari general d'ERC s'hi havia negat adduint qüestions de desgast intern, especialment després del mal resultat de l'operació Max Cahner com a cap de llista a les europees i de la contestació interna de la militància que l'operació havia despertat. Però, sis mesos després, amb les municipals a sobre, Colom ha canviat de parer i està disposat a plantar batalla interna i a defensar davant qui sigui, Barrera inclòs, la designació del cap de llista per Barcelona.

La discussió entre Colom i Rahola, a més de fer avançar el matí, avança en problemes de fons. La conversa no es limita a analitzar si cal entrar a l'ajuntament o no, ans arriba al moll de l'os: el que hi ha en joc és el lideratge de Colom al capdavant d'ERC. La solució no és sols electoral (aconseguir dos regidors a Barcelona), també demana de reestructurar la direcció, i això només es pot fer en un congrés nacional. L'objectiu és de consolidar Colom, d'eliminar els dirigents crítics o de retallar la seva capacitat d'influència.

Amb aquest objectiu Rahola i Colom acorden d'avançar al mes de juliol el congrés nacional, previst per a la tardor. L'excusa formal és que cal fer-lo abans de les autonòmiques, però la decisió té una lectura interna clara: capitalitzar una hipotètica entrada d'ERC

Una dotzena de vots

L'escàs marge de diferència de vots entre Rahola i Bonet en el congrés de la Federació de Barcelona d'ERC ha estat llegit de maneres diametralment oposades pels bàndols enfrontats. Pel cantó oficial, hi ha una lectura triomfalista del resultat assegurant que l'escenari barceloní encara tenia pendent "el congrés de Lleida" (Colom hi va derrotar Hortalà fa cinc anys i mig). Segons aquest mateix punt de vista, al voltant de Carles Bonet es van sumar "bonetistes honestos, rebotats diversos d'aquests cinc anys de gestió de Colom, algun hortalanista i fins i tot algun aparegut les catacumbes" (referència a algun simpatitzant de Barrera). Aquesta suma d'oposicions serà irreplicable en la mateixa proporció en un congrés nacional, segons els afins a Colom, perquè alguns ja no tornaran i els que restin quedaran dissolts en el conjunt de la militància del partit.

Els crítics, en canvi, opinen que el resultat és una victòria moral per a Carles Bonet i una bufetada al secretari general, que l'obligarà a canviar la forma de dirigir el partit fins ara. "Un país no és una persona; un partit, tampoc. Ni una, ni dos" —diu un destacat dirigent, disparant contra el tàndem Colom-Rahola. Aquest sector considera que la contestació interna de Barcelona no sols és extensible a la resta del partit, ans pot créixer en un termini relativament curt, sigui després de les municipals, sigui després de les autonòmiques. En allò que sí que coincideix tothom és que, fins al 28-M, tots muts i a la gàbia.

El primer indicatiu de la *pau pre-municipal* fou el darrer executiu del partit, un dels més curts i més tranquils d'aquests darrers mesos. Abans de la reunió, Colom havia convocat, separatament, en Carod i en Barrera per suavitzar posicions. **P. M.**

Pilar Rahola i Àngel Colom feren pinya davant la pressió dels partidaris de Carles Bonet. L'escassa diferència de vots entre ambdós candidats obliga Colom a entrar a l'Ajuntament de Barcelona.

al consistori barceloní o, en cas de no aconseguir-ho, impedir al conglomerat d'opositors a Colom d'organitzar amb temps una candidatura alternativa sòlida.

El nucli de fidels. Ja avançat el matí, amb Rahola a punt de cedir de nou, comencen a arribar a casa de Colom el nucli de dirigents més afins al secretari general d'ERC: el diputat Xavier Bosch, l'advocat Enric Mainés, el president de la Federació de Barcelona Josep Aixalà, membres del secretariat adjunt del partit, com ara Josep Huguet (en les llistes de les autonòmiques ocuparà un lloc destacat), el portaveu del partit Joan Ridao, també aspirant a diputat, el secretari d'organització David Garcia de Enterría, el cap de gabinet de Colom, Albert Roig, Carles Carretera, secretari tècnic, i el diputat Jordi Por-

tabella. La intenció de Colom és de fer un *pressing* final sobre la diputada perquè acabi acceptant la candidatura de Barcelona. Portabella és l'únic membre del secretariat que ha mantingut una posició dubtosa en l'operació Rahola, però acaba acceptant que sigui cap de llista. Mentre es mengen les pizzes que s'han fet portar, el nucli de dirigents més acostats a Colom dissenya l'estratègia a seguir els mesos vinents. Quan s'aixequen de taula, la reunió de l'executiva del vespre ja ha estat preparada mil·limètricament, hom ha decidit d'avançar el congrés nacional per a la primera de juliol, i Rahola ja és candidata. Ha tornat a dir que sí.

El mateix sí que va donar a Àngel Colom el dia que la va fitxar com a independent, ara fa dos anys, el mes de març del 1993, per encapçalar la llista d'ERC a les

eleccions generals, i el mateix sí que li va donar el mes de desembre passat, quan va entrar a militar a ERC. En aquesta darrera ocasió, Colom també va apel·lar a l'estabilitat interna del partit com a motiu de la seva insistència i al paper de reforç que pot fer-hi la Rahola. Tots dos dirigents havien dinat plegats aprofitant el *pont festiu* de la Constitució i la Puríssima, la primera setmana de desembre. Feia pocs dies havia sortit publicat a la premsa l'article "Nous horitzons per a l'esquerra catalana", signat per quatre diputats d'ERC: Josep-Lluís Carod Rovira, Miquel Pueyo, Josep Bargalló i Ernest Benach. El text, que preconitzava un acostament entre les forces d'esquerra catalana i criticava durament els aparells dels partits, fou interpretat pels afins a Colom com un desafiament al secretari general. El suport de Barrera a les tesis dels signants i la convocatòria d'una reunió a l'Espluga de Francolí van acabar de confirmar les sospites de conspiració que es respirava als despatxos del carrer de Villarroel, seu central del partit republicà.

Colom havia citat la Rahola al restaurant Europa, prop del seu domicili particular. Estava segur de les seves capacitats de convicció, perquè duia la butlleta d'ingrés al partit a la butxaca de l'americana. El secretari general d'ERC va explicar a la diputada que havia arribat el moment que la seva presència al si del partit era necessària per a reequilibrar la cúpula i arraconar els dirigents crítics, la pressió dels quals començava a ser perillosa. Rahola, que s'hauria estimat més de mantenir la seva independència formal, va acabar omplint la butlleta que Colom li havia posat damunt la taula, conscient que els rivals del secretari general al si d'ERC són també els seus rivals.

En dos anys exactes Rahola s'ha convertit en el principal actiu polític que té Colom per continuar forjant el seu projecte polític, i també en el seu principal suport intern. Tots dos tenen enemics comuns i saben que van amb la mateixa bicicleta. El dia 11 de març, en l'assemblea que va escollir el candidat a batlle per ERC, tots dos es van prometre públicament. Rahola va fer un llarg elogi de la tasca del secretari general. Colom, per la seva banda, va sortir a jugar-se-la i va avisar que votar Rahola era votar Colom i votar contra Rahola era votar contra Colom. I va anar de dotze vots. Dotze vots que permeten al tàndem de continuar pedant... almenys fins al 28 de maig. L'endemà pot ser que el tàndem passi a ser un sidecar imparabile o que punxi. **Pere Martí**